

Cultura i oci

LITERATURA

Sílvia Alcàntara recupera l'aroma del 'bestseller' 'Olor de colònia'

'Cèlia Palau' dona una segona oportunitat vital a una de les nenes destinades a treballar al tèxtil

LAURA SERRA
BARCELONA

Sílvia Alcàntara (Puig-reig, 1944) només dona per acabada una novel·la "quan la següent pica a la porta" i ha de "córrer a posar el punt final perquè l'altra vol sortir". Així que hem d'imaginar que el 2016, quan va publicar el seu tercer títol, *Els dies sense glòria*, qui li trucava a la porta era la Cèlia Palau, la noieta que havíem conegut a *Olor de colònia*, el llibre que va suposar el seu debut literari amb 65 anys i li va donar un èxit inesperat: 61.000 exemplars venuts, 15 edicions i una minisèrie emesa a TV3. "No volia fer un *Olor de colònia 2*", diu l'autora, tot i que en els centenars de presentacions que va fer aquella època algunes lectores l'hi demanessin.

Ha trigat quinze anys, però finalment la Cèlia ha tornat a aparèixer. "Era el personatge que més em cridava l'atenció. Què hi va a fer a Barcelona?", es planteja la seva autora. Vam conèixer la Cèlia quan era una mossà rebel i espavilada de 8 anys que vivia en una colònia tèxtil molt semblant a la que va viure la mateixa Alcàntara. Als 14 anys va haver de posar-se a treballar a la fàbrica, com l'escriptora, tot i que hauria volgut estudiar. La Cèlia plorava cada matí, quan havia de posar-se als telers. Finalment, gràcies a una crisi del tèxtil, va poder aprendre comerç i va amenaçar els pares amb un cop de porta definitiu si no li donaven permís per marxar a Barcelona a obrir-se camí.

Un retrat femení i generacional

Així que havíem deixat la Cèlia Palau als anys 60, amb 20 anys i tota la il·lusió del món per ser a la capital, però també amb l'enyorança dels pares, que havien estat acusats injustament d'una estafa i expulsats de la colònia. "Ella sortia d'una presó i se n'anava a la llibertat. El que passa és que la llibertat és una paraula molt... La llibertat la podem buscar, però no sé si la trobem", diu Alcàntara. A *Cèlia Palau* (Edicions de 1984), aquella noia té els quaranta llargs i ha de tornar a començar, una altra vegada sola a Barcelona.

Què ha passat durant tot aquest temps? Doncs que la va enlluernar un bon partit, es va trobar casada, va tenir dos fills, va ser la jove d'una casa de senyors on la tenien per un zero a l'esquerra i es va dedicar a ser mare i esposa. Però no en tenia

L'autora de *Cèlia Palau*, Sílvia Alcàntara, ahir a la llibreria Ona de Barcelona. PERE VIRGILI

prou; o, dit d'una altra manera, ja en tenia prou. "Sol passar, quan tens els fills grans, de pensar: «Què faig amb aquesta persona que no em diu res?»", reflexiona Alcàntara. I als anys 80 va aparèixer el divorci "com un regal, i la Cèlia el va aprofitar". Per dignitat, va marxar sense endur-se res de la Casa Gran, només dues maletes, encara que això volgués dir perdre-ho tot.

Cèlia Palau manté aquella olor reconeixible de Sílvia Alcàntara, el pols narratiu pausat i ferm, d'aire clàssic. Com en les novel·les anteriors, a través d'un personatge retrata tota una generació de dones entregades i sofertes que han estat formatejades en una altra època, els anys 60, però que mantenen la curiositat i els anhels. Lluiten per reciclar-se, en tots els sentits: el familiar, el laboral i també l'amorós.

El narrador "estalona la protagonista", diu l'autora, amb la voluntat

Fugida
"La llibertat la podem buscar, però no sé si la trobem"

que el lector entri "dins d'aquell personatge i visqui la història en primera persona, els seus desitjos i frustracions". És el que fa ella: "Interioritzo molt els personatges, els deixo parlar i que em parlin". És fàcil, doncs, endevinar darrere la Cèlia l'empenta de la mateixa Alcàntara, que acaba de fer els 80 anys i ja ha encetat una nova llibreta per començar la següent novel·la.

Quinze anys després del seu debut tardà, que va arribar després d'haver pujat els fills i d'haver-se apuntat als cursos d'escriptura a l'Aula de Lletres, l'autora confessa que se sent "més pressionada" perquè sap que té una editorial que l'espera. *Olor de colònia*, en canvi, va passejar-la per diverses editorials sense èxit. "Ningú em feia cas i m'hi vaig conformar. Jo escrivia igualment, perquè escrivia per necessitat", recorda. Alcàntara no vol que es reveli gairebé res de l'argument,

que va creixent a poc a poc fins que la protagonista fa els 50 anys. Sí que s'ha avingut a revelar tres paraules que són al cor de la recerca de la Cèlia: "Serenitat, amor, respecte", llegeix Alcàntara. I, com si desvelés una contrasenya secreta, explica: "S, A, R. Sílvia Alcàntara Ribolleda". "Jo soc la Cèlia, però també el senyor Boix i la senyora Viladomat", afirma.

Estimar tots els personatges és la manera que troba de fer-los humans. "Parlo de les coses que conec, explico el que he viscut, la meua època. Sembla que no, però les coses sí que han canviat", diu, en referència a la situació de la dona. Però de seguida hi afegeix, parafrasejant la novel·la: "Algunes no, esclar, igual que passava abans, facis una reverència o no, has de continuar dient «sí» als amos", diu amb aquell somriure afable i determinat que també deu tenir Cèlia Palau. —